

Riikka Purra ps ym.

Lakialoite laiksi rikoslain 21 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteen tarkoituksena on muuttaa rikoslain 21 luvun 6 §:ää siten, että uhrin erityinen nöyryyttäminen sekä väkivallanteon kuvaaminen ja kuvausmateriaalin levittäminen eteenpäin lisää törkeän pahoinpitelyn kvalifiointiperusteeksi.

PERUSTELUT

Vakavat väkivallanteot, joihin sisältyy uhria erityisesti nöyryyttäviä elementtejä, ovat olleet huolestuttavalla tavalla kasvussa Suomessa. Väkivallanteon yhteydessä uhrin päälle on esimerkiksi virtsattu tai uhria on vaadittu tekemään nöyryyttäviä tekoja, kuten nuolemaan kengänpohjia. Ilmiötä tavataan sekä varsinaisten katujengien toiminnassa että muunlaisessa rikollisuudessa.

Myös uhrin kuvaaminen väkivaltarikoksen yhteydessä ja tämän kuvamateriaalin levittäminen sosiaalisissa medioissa on poliisin mukaan yleistynyt. Sosiaalisessa mediassa julkaistaan säännöllisesti videoita, jotka on tallennettu aidossa väkivaltatilanteessa. Kokonaisuutena sekä tilastolliset että laadulliset havainnot viittaavat siihen, että sosiaalisen median rooli etenkin nuorten välisissä konfliktitilanteissa ja väkivaltarikollisuudessa on viime vuosina lisääntynyt olennaisesti. Esimerkit Ruotsista ja muista maista osoittavat, että ongelmaan tulisi puuttua ennen kuin toiminta on liian yleistä ja laaja-alaista.

Mikäli pahoinpitelyssä aiheutetaan toiselle vaikea ruumiinvamma, vakava sairaus tai hengenvaarallinen tila tai rikos tehdään erityisen raa'alla tai julmalla tavalla tai teossa käytetään ampuma- tai teräasetta tai muuta niihin rinnastettavaa hengenvaarallista välinettä ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, katsotaan teko törkeäksi pahoinpitelyksi.

Väkivallanteon kuvaaminen ja kuvamateriaalin jakaminen eteenpäin aiheuttavat uhrille usein näihin rinnastettavaa tai jopa pahempaa vahinkoa. Kun väkivallantekijät jakavat teosta kuvamateriaalia eteenpäin, se nöyryyttää uhria lisää. Kuvamateriaalia harvoin saa verkosta kokonaan ja lopullisesti pois, joten teolla voi olla kauaskantoiset seuraukset.

Väkivallanteon kuvaaminen, uhrin päälle virtsaaminen tai muulla tavoin uhrin tahallinen nöyryyttäminen myös osaltaan osoittaa, että teko on vakaasti harkittu ja tarkoituksena on fyysisen pahoinpitelyn lisäksi erityisesti henkisesti alistaa ja nöyryyttää uhria.

Lakialoite LA 59/2022 vp

Vaikka uhrin erityinen nöyryyttäminen sekä väkivallanteon kuvaaminen ja kuvausmateriaalin levittäminen eteenpäin ovat seikkoja, jotka jo tällä hetkellä voivat johtaa tavanomaista kovempaan rangaistukseen, olisi seikat kirjattava lakiin edellä kuvatuista syistä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 21 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikoslain (39/1889) 21 luvun 6 §, sellaisena kuin se on laissa 654/2001, seuraavasti:

21 luku

Henkeen ja terveyteen kohdistuvista rikoksista

6 §

Törkeä pahoinpitely

Jos pahoinpitelyssä

- 1) aiheutetaan toiselle vaikea ruumiinvamma, vakava sairaus tai hengenvaarallinen tila,
- 2) rikos tehdään erityisen raakalla, julmalla tai nöyryyttävällä tavalla,
- 3) valmistetaan kuva tai kuvataallinen, jossa esitetään asianomistajaan kohdistuvaa väkivaltaa, ja materiaali asetetaan yleisön saataville tai sitä muutoin levitetään tai
- 4) käytetään ampuma- tai teräasetta taikka muuta niihin rinnastettavaa hengenvaarallista välinettä

ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentekijä on tuomittava *törkeästä pahoinpitelystä* vankeuteen vähintään yhdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Lakialoite LA 59/2022 vp

Helsingissä 26.10.2022

Riikka Purra ps
Mauri Peltokangas ps
Ari Koponen ps
Jani Mäkelä ps
Olli Immonen ps
Petri Huru ps
Veijo Niemi ps
Jenna Simula ps
Sheikki Laakso ps
Leena Meri ps
Jari Ronkainen ps
Lulu Ranne ps
Sanna Antikainen ps
Sebastian Tynkkynen ps
Ritva Elomaa ps
Kaisa Juuso ps
Rami Lehto ps
Arja Juvonen ps
Juha Mäenpää ps
Jukka Mäkynen ps
Jussi Wihonen ps
Vilhelm Junnila ps
Mari Rantanen ps
Sakari Puisto ps
Toimi Kankaanniemi ps
Veikko Vallin ps
Ville Tavio ps
Mikko Lundén ps
Jari Koskela ps
Mika Niikko ps
Jouni Kotiaho ps